

El rànquing refranyer

Quin és el refrany català més popular? Aquesta és la pregunta que el paremiòleg Víctor Pàmies es va fer la primavera del 2010. Per determinar-ho va posar en marxa per internet una enquesta que va durar més de tres mesos en què demanava quin eren els deu primers refranys que els venien al cap. Fruit d'aquell treball de camp, Pàmies va publicar al seu bloc els deu refranys més votats. La participació en l'enquesta de 1.205 persones i la recopilació de 12.000 refranys va suposar la creació d'un corpus fraseològic que va permetre fixar un rànquing que va més enllà del *top ten*. Aquests refranys s'apleguen ara amb el títol *Els 100 refranys més populars* (Cossetània), un llibre que el lingüista ha publicat amb el seu company Jordi Palou, responsable de la web www.rodamots.com, que ha estat l'encarregat de cercar passatges que de-

Sabíeu que...

La rima fàcil dels refranys, com per exemple "pel juny la falç al puny" (en 18a posició), prové del fet que molts proverbis van sorgir en una societat no alfabetitzada. Per tant, la rima ajuda a memoritzar i recordar els refranys, que es transmetien oralment.

mostren que els refranys són ben vius.

El primer lloc l'ocupa "qui no vulgui pols que no vagi a l'era", un refrany ben curiós tenint en compte que hi ha poca gent que hagi vist mai una era. El segon lloc és per a "al maig, cada dia un raig", un dels molts refranys meteorològics que tenim i que aporten informació sobre els fenòmens meteorològics i els senyals que ens dona el cel, com ara en el refrany "quan al cel hi ha cabretes, al terra hi ha pastetes" (en la 24a posició).

"No diguis blat fins que no el tinguis al sac i ben lligat" ocupa la tercera posició, un refrany molt conegut arreu del territori i amb múltiples variants, com ara "el blat fins que no és al sac i ben lligat, no és blat". La quarta i cinquena posició, respectivament, són per a "març, marçot, mata la vella a la vora del foc i la jove si pot" i "a la taula i al llit al primer crit".

I una curiositat: el lloc vint és per al refrany "a la taula d'en Bernat, qui no hi és, no hi és comptat", sabeu qui és aquest Bernat? Tot fa pensar que era un abat, perquè també existeix la variant "a la taula de l'abat, qui no hi és, no hi és comptat". *

Literatura i món editorial: de la Universitat al núvol

Una de les perspectives més originals per contemplar el món editorial i, dins d'aquest, la creació literària, és la que ens ofereix situar-nos en l'angle exacte de la Universitat. L'acadèmia no pateix tant les contingències del mercat ni té les urgències que la creativitat necessita. Calmosa, treballa des de l'anàlisi de casos i les conclusions que n'extreu se'ns ofereixen com un actiu de profit.

Avui parlarem de dues eines pioneres de la visió digital impulsades per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC): la revista *LletrA* i els estudis de postgrau sobre llibre i lectura en l'entorn digital.

LletrA és una plataforma prescriptora del que hi ha de qualitat a internet sobre literatura, història i cultura catalanes. Nascuda el 2001 com a web especialitzat, no ha parat de renovar-se i engrandir-se amb espais multilingües, exposicions virtuals, projectes digitals, recursos web o la publicació anual d'informes de recerca i sobre l'aplicació de les TIC a l'ensenyament i l'aprenentatge, com ara la *Viquilletra* (www.viquilletra.cat) i *Mestresclass* (www.mestresclass.cat).

Tot plegat fa de *LletrA* un node de coneixement obert, una mena de *hub* de la literatura i la cultura per a agents culturals diversos que cooperen per aprofitar i no malgastar recursos, sempre a l'aguait de tot allò que passa a internet, innovador en l'aplicació de les TIC i prest a la difusió cultural des de les xarxes socials (@lletra).

L'altra aportació d'interès són els estudis de postgrau a l'entorn del llibre i lectura en la societat de la informació, amb diverses especialitzacions sobre tecnologia, edició i promoció digitals. Els estudis es caracteritzen perquè estan

amatents als canvis continus que el món digital fa en el món del llibre, des de les redefinicions de models de negoci fins a les noves formes de producció, accés, promoció, màrqueting o consum. Per això combina el professorat acadèmic amb professionals del món del llibre i convidats a l'aula virtual provinents de la creació literària, la gestió de portals o de biblioteques, per citar-ne alguns. L'itinerari acadèmic tracta de la teoria i sobre l'estudi de casos reals extrets d'empreses, persones i institucions.

És d'agrair que els estudis es complementin amb conferències i jornades obertes, com la de desembre passat,

Reptes de l'edició digital en què, entre estudiants, professors i professionals del llibre, el Gremi de LlibreTERS de Catalunya va exposar les diverses respostes que dona a cadascuna de les oportunitats que avui se'ns presenten.

La col·laboració i la transferència de coneixement entre empresa i universitat són uns actius de què no hauríem de prescindir. És més, la Universitat genera molta *literatura* científica que vol els seus lectors. Per això Liberdrac ha tancat un acord per incorporar el fons de la UOC i posar-lo a disposició d'estudiants, professors i de tot lector interessat en qualsevol disciplina del coneixement, tant humanístic com científic. *

Liberdrac

Liberdrac patrocina la *Columna Digital*. L'actualitat creativa, de lectura i de les llibreries vista amb ulleres digitals.

Els reptes de l'edició digital
els estudien ara per ara en el Gremi de LlibreTERS de Catalunya / ARXIU

Liberdrac

Liberdrac, la teva botiga de llibres digitals

www.liberdrac.cat

